

A-PDF Merger DEMO : Purchase from www.A-PDF.com to remove the watermark

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Zdanění příjmů fyzických a právnických osob v České republice a Spolkové republice Německo

Income Taxation of Natural Persons and Legal Entities in the Czech Republic and the Federal Republic of Germany

Kristýna Benediktová

Plzeň 2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna BENEDIKTOVÁ**
Osobní číslo: **K10B0048P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Zdanění příjmů fyzických a právnických osob v České republice a Spolkové republice Německo**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Vymezte klíčové pojmy.
2. Charakterizujte daňový systém České republiky.
3. Charakterizujte daňový systém Spolkové republiky Německo.
4. Proveďte komparaci zdanění příjmů fyzických osob a právnických osob v České republice a Spolkové republice Německo.
5. Formulujte závěry a doporučení.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 60 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **MARKOVÁ, Hana.** *Daňové zákony 2013, úplná znění platná k 1.1.2013.* Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4643-2
- **PAVLÁSEK, Vlastimil; HEJDUKOVÁ, Pavlína.** *Veřejné finance a daně v České republice.* Plzeň: NAVA, 2011. ISBN 978-80-7211-395-8
- **ŠIROKÝ, Jan.** *Daně v evropské unii.* Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-881-9
- **VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka.** *Daňový systém ČR 2012.* Praha: VOX, 2012. ISBN 978-80-87480-05-2

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Zdeněk Hruška**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **10. června 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **21. srpna 2014**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 10. června 2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: „*Zdanění příjmů fyzických a právnických osob v České republice a Spolkové republice Německo*“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem svého vedoucího práce a za použití pramenů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

V Plzni dne 21. srpna 2014

.....
podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Zdeňku Hruškovi za odborné vedení celé práce, cenné a užitečné rady a čas strávený při konzultacích.

Dále bych ráda poděkovala panu Jindřichu Kellnerovi a společnosti JIKELLSTAV s.r.o. za poskytnutí údajů k vypracování praktické části.

Obsah

Úvod.....	8
1 Teoretické vymezení klíčových pojmů.....	9
1.1 Daňový systém	9
1.2 Daň	9
1.2.1 Subjekt daně.....	10
1.2.2 Objekt daně	11
1.2.3 Základ daně	11
1.2.4 Sazba daně.....	11
2 Třídění a funkce daní	13
2.1 Třídění daní	13
2.1.1 Podle dopadu na poplatníka	13
2.1.2 Podle předmětu.....	13
2.1.3 Podle platební schopnosti poplatníka.....	14
2.1.4 Podle rozpočtového určení.....	14
2.1.5 Institucionální třídění	14
2.2 Funkce daní	14
2.2.1 Fiskální funkce	14
2.2.2 Alokační funkce	15
2.2.3 Redistribuční funkce	15
2.2.4 Stimulační funkce.....	15
2.2.5 Stabilizační funkce	15
3 Daňový systém České republiky.....	17
3.1 Daň z příjmů fyzických osob.....	18
3.1.1 Subjekt daně.....	19
3.1.2 Předmět daně.....	19
3.1.3 Základ daně	20
3.1.4 Nezdánitelná část základu daně	21
3.1.5 Odčitatelné položky	22
3.1.6 Slevy na dani, daňové zvýhodnění.....	22
3.1.7 Sazba daně a solidární zvýšení daně	23
3.1.8 Daňové přiznání	24

3.1.9	Zdaňovací období.....	24
3.2	Daň z příjmů právnických osob.....	24
3.2.1	Subjekt daně.....	24
3.2.2	Předmět daně.....	25
3.2.3	Základ daně.....	25
3.2.4	Odčitatelné položky a položky snižující základ daně.....	25
3.2.5	Sazba daně.....	25
3.2.6	Slevy na dani.....	26
3.2.7	Zdaňovací období.....	27
4	Daňový systém Spolkové republiky Německo.....	28
4.1	Daň z příjmů fyzických osob.....	28
4.1.1	Subjekt daně.....	29
4.1.2	Předmět daně.....	29
4.1.3	Základ daně.....	31
4.1.4	Odčitatelné položky od základu daně.....	31
4.1.5	Odpočet ztráty.....	32
4.1.6	Dodatečné a mimořádné výdaje.....	32
4.1.7	Zvýhodnění na vyživované děti.....	33
4.1.8	Sazba daně.....	33
4.1.9	Společné zdanění manželů.....	34
4.1.10	Zdaňovací období.....	35
4.2	Daň z příjmů právnických osob.....	35
4.2.1	Subjekt daně.....	35
4.2.2	Předmět daně.....	35
4.2.3	Základ daně.....	36
4.2.4	Odčitatelné položky od základu daně.....	36
4.2.5	Sazba daně.....	36
4.2.6	Zdaňovací období.....	36
5	Komparace daní z příjmů v České republice a Spolkové republice Německo....	38
5.1	Představení společnosti.....	38
5.2	Daň z příjmů právnických osob.....	39
5.3	Daň z příjmů fyzických osob.....	41
5.4	Daňové zatížení příjmů rodin.....	45

Závěr	48
Seznam tabulek	50
Seznam obrázků	51
Seznam použitých zkratk	52
Seznam použité literatury	54
Seznam příloh	57

Úvod

Daně představují hlavní příjmovou položku státního rozpočtu, jsou součástí každodenního života a dotýkají se prakticky všech lidí. Rozlišováno je několik typů daní, základní klasifikací jsou daně přímé a nepřímé. Daně přímé postihují daňového poplatníka přímo, tzn. že nesou daňové břemeno a sami odvádějí daň do státního rozpočtu, výjimkou jsou zaměstnanci, za které vypočítá a odvede daň jejich zaměstnavatel. Daň z přidané hodnoty je považována za univerzální daň, neboť je vybírána v ceně veškerého zboží a služeb, postihuje nepřímo konečného spotřebitele. Daně spotřební zdaňují spotřebu jen určitých výrobků, např. tabákové výrobky, pivo. Podobný charakter jako spotřební daně mají i daně ekologické. Cílem daňových poplatníků je snižovat jejich daňovou povinnost, tzn. optimalizovat, k čemuž je zapotřebí znát daňovou problematiku.

Tato bakalářská práce si klade za cíl provést komparaci daně z příjmů fyzických a právnických osob v České republice se státem Evropské unie, konkrétně Spolkovou republikou Německo. Výběr tohoto státu byl zvolen na základě vztahu těchto zemí, Spolková republika Německo je nejvýznamnějším obchodním partnerem České republiky, dále se řadí mezi nejvyspělejší země světa a patří mezi zakládající země Evropské unie.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. První kapitola charakterizuje základní teoretické pojmy daňové problematiky. Druhá kapitola pojednává o klasifikaci a funkcích daní. Třetí kapitola je zaměřena na daňový systém České republiky, podrobněji jsou charakterizovány daně důchodové – daň z příjmů fyzických a právnických osob. Ve čtvrté kapitole jsou vysvětleny důchodové daně ve Spolkové republice Německo.

Teoretická část je poté aplikována v praktické části, o které pojednává pátá kapitola. V této kapitole je provedena komparace daně z příjmů fyzických a právnických osob pro Českou republiku a Spolkovou republiku Německo, na základě dvou případových studií, vyplývajících z reálné situace, a jednoho modelového příkladu. V závěru této bakalářské práce jsou navržena opatření pro daně z příjmů v České republice.

1 Teoretické vymezení klíčových pojmů

Mezi klíčové pojmy z oblasti zdanění se řadí zejména daňová soustava, daňový mix, daň, základ daně, sazba daně. Charakterizovány budou daňové náležitosti a další stěžejní pojmy.

1.1 Daňový systém

Daňový systém zahrnuje jak daňovou soustavu, tak i systém institucí, které zabezpečují správu, vyměřování, vymáhání a kontrolu daní. Dále zahrnuje soubor nástrojů, metod a pracovních postupů, které tyto instituce využívají. Daňové systémy v jednotlivých zemích se od sebe liší. Tyto odlišnosti mohou být způsobeny hned několika faktory, například ekonomickými a politickými vlivy, tradicemi, technickým pokrokem či globalizací. [11]

Daňová soustava představuje souhrn všech daní, které se na daném území vybírají. S daňovou soustavou souvisí i pojem daňový mix. **Daňový mix** je ukazatel, který prezentuje podíl výnosu jednotlivých daní na celkových daňových příjmech. Schéma daňového mixu ČR vyobrazuje obrázek č. 3 v kapitole 3. [1]

1.2 Daň

Daně se vyskytují a vyvíjejí již od vzniku samostatných států. Existuje několik přístupů k definování pojmu daň. Například Pavlásek a Hejduková definují daň jako *„peněžní, povinné, nenávratné platby do veřejného rozpočtu, které se vybírají na základě mocenské povahy státu, tzn. na základě zákona. Daň je platba zpravidla neúčelová, neekvivalentního charakteru, většinou se pravidelně opakující, s přesně určenou výší sazby.“* [5, str. 52]

Sicherer definuje daně jako *„peněžní dávky, u kterých není poskytována protislužba, jsou vybírány veřejným sektorem k dosažení příjmů. Jsou uvaleny na osoby, pro které platí skutečnost, na kterou se váže zákonná povinnost odvodu.“* [8, str. 4]

S těmito definicemi souhlasil už i Charles Francis Bastable, který uvedl, že daň je povinná platba z bohatství fyzické osoby nebo sdružení osob pro služby veřejné moci. [26]

Od středověku, kdy se objevily různé platební povinnosti odpovídající dnešním daním a měly charakter naturálních dávek, se daně postupem času změnilly na **peněžní platby**. **Povinná povaha daní** je dána tím, že jsou ukládány na základě zákona. Zákon také stanoví, při jaké skutečnosti má daňový subjekt daň vyměřit, vybrat a odvést. Daně plynou do **veřejných rozpočtů**, protože jsou určeny k hrazení veřejných statků (například obrana státu nebo základní školství). Veřejným rozpočtem se rozumí nejen státní rozpočet, ale také rozpočty obcí a krajů nebo rozpočet Evropské unie. Subjektu, který daň zaplatí, nevzniká žádný konkrétní nárok na její návratnost. Z tohoto důvodu má daň **nenávratný** charakter. Charakteristickou vlastností daně je její **neekvivalentnost**. Subjekt, jenž zaplatí daň do veřejného rozpočtu, nemá žádný vliv na to, jak se bude podílet na výdajích veřejných rozpočtů nebo spotřebě veřejných statků. U daní není známo, na co budou přesně použity, co z těchto prostředků bude financováno. Právě svou neúčelovostí se daně liší od poplatků. [5]; [13]

S pojmem daň jsou spjaty daňové náležitosti, jenž jsou rozlišovány na základní daňové náležitosti a doplňkové daňové náležitosti. **Mezi základní daňové náležitosti patří:** subjekt daně, objekt (předmět) daně, základ daně, sazba daně. [5] **Mezi doplňkové daňové náležitosti patří:** správce daně, rozpočtové určení daně, platební výměr, sleva na dani, odpočitatelné a připočitatelné položky, osvobození od daně, daňové přiznání, nezdanitelné minimum, zdaňovací období, splatnost daně, záloha na daň. [5]

1.2.1 Subjekt daně

Subjektem daně mohou být jak právnické osoby, tak i fyzické osoby, které jsou na základě zákona povinny daň platit. Rozlišují se dva typy daňových subjektů: poplatník daně a plátcе daně.

Poplatníkem je daňový subjekt, který nese daňové břemeno, např. u DPH a spotřebních daní je poplatníkem konečný spotřebitel, který daň zaplatí v ceně zboží a služeb. U daní přímých je zpravidla poplatník totožný s plátcem. [6]

Plátcem daně je právnická nebo fyzická osoba, která je ze zákona povinna daň vypočítat, vybrat, srazit a odvést do příslušného veřejného rozpočtu prostřednictvím správce daně. Plátcе odvádí i daň vybranou od jiných subjektů. [6]

Dále jsou rozlišeny subjekty závazné a subjekty oprávněné. Mezi subjekty závazné patří výše uvedený poplatník a plátc. Oprávněným subjektem je subjekt, který je oprávněn daň vybrat a spravovat ji. Takovýmto subjektem je příslušný orgán finanční správy. [5]

1.2.2 Objekt daně

Objekt daně je také jinak nazýván jako předmět daně. Za objekt neboli předmět daně je považováno vše, k čemu se váže daňová povinnost, na co je daň uvalena. Např. příjem, majetek, spotřeba výrobků a služeb. [12]

1.2.3 Základ daně

Základem daně je vyčíslený předmět daně, z něhož se daň vyměřuje. Předmět daně udává důvod k placení daní, základ daně určí, z čeho se daň vypočítá. [5] Základ daně je vyjadřován v měrných jednotkách, zpravidla v jednotkách fyzikálních (např. m², hl) nebo v peněžních jednotkách. [13]

1.2.4 Sazba daně

Daňová sazba určuje zatížení na daňovou jednotku. Prostřednictvím daňové sazby je ze základu daně stanovena velikost daně. [5] Existuje několik druhů sazeb daně. Jejich členění znázorňuje následující obrázek č. 1.

Obr. č. 1: Druhy daňových sazeb

Zdroj: vlastní zpracování [5]

Jednotná sazba daně je taková sazba, která je pro všechny druhy předmětu daně stejná. **Diferencovaná sazba** se liší podle druhu předmětu daně. Typickým příkladem diferencované sazby je v ČR daň z přidané hodnoty. **Pevná sazba daně** je sazba, kde je na jednotku základu daně přidělena konkrétní částka. Příkladem pevné sazby je daň z lihu – 28.500 Kč/hl etanolu. **Relativní sazba daně** je vyjádřena procentem ze základu daně. Relativní sazba daně je dále dělena na **lineární, progresivní, degresivní**. Lineární sazba daně zůstává stále stejná i za předpokladu, že se změní výše základu daně. V případě progresivní sazby daně roste daňová sazba s růstem základu daně. Degresivní sazba daně představuje opak progresivní sazby daně, tzn. že sazba daně klesá s růstem základu daně. [5]

2 Třídění a funkce daní

Vzhledem k rozmanitosti a počtu daní v jednotlivých státech je pro jejich lepší přehlednost důležitá klasifikace podle podobnosti jejich znaků. Tomu se bude věnovat následující kapitola, charakterizovány budou také funkce daní.

2.1 Třídění daní

Daně jsou tříděny z mnoha různých hledisek. Podstatou každého členění je zdůraznit společné prvky či znaky a základní rozdíly mezi jednotlivými druhy daní. Daně se člení také proto, aby měly určitou vypovídací schopnost pro mezinárodní srovnání. [9]

2.1.1 Podle dopadu na poplatníka

Podle dopadu na poplatníka jsou rozlišovány daně přímé a daně nepřímé. **Daně přímé** jsou placeny z vlastního příjmu poplatníka. Dopadají přímo na poplatníka, tzn. jsou nepřenosné na jiný subjekt. Subjekt zaplatí tuto daň prostřednictvím správce daně do veřejných rozpočtů. Příkladem přímých daní je daň z příjmů, daň z nemovitých věcí, ale také daň silniční. **Daně nepřímé** jsou vybírány nepřímo v ceně zboží nebo služeb. Do veřejných rozpočtů je odvádí plátcem daně, který se u nepřímých daní odlišuje od poplatníka, jenž nese daňové břemeno. Daň je převedena na konečného spotřebitele. Ekonomické subjekty zaplatí tuto daň ze svého důchodu při nákupu zboží a služeb. Plátcem daně jsou zpravidla výrobní nebo obchodní podniky. Rozlišují se dva typy nepřímých daní. **Daně specifické**, tzv. selektivní, jejichž příkladem jsou daně spotřební, a **daně universální**, u nichž lze jako příklad uvést daň z přidané hodnoty. [6]

2.1.2 Podle předmětu

V rámci tohoto hlediska jsou daně tříděny na důchodové, majetkové a daně ze spotřeby. **Daně důchodové**, tzv. osobní, zdaňují různé druhy příjmů (např. mzdu, zisk, úrok). Jsou placeny z důchodů fyzických a právnických osob. **Majetkovým daním** podléhá jak movitý, tak nemovitý majetek. Jedná se např. o daň z nemovitých věcí. [1]

2.1.3 Podle platební schopnosti poplatníka

Podle adresnosti, tj. platební schopnosti poplatníka, jsou rozlišovány daně osobní a daně „in rem“. **Daně osobní**, nazývané také jako daně adresné, respektují platební schopnost konkrétního poplatníka. Např. daň z příjmů fyzických osob je závislá na příjmech této osoby. **Daně „in rem“**, z latinského překladu „na věc“, naopak platební schopnost poplatníka nezohledňují. Příkladem jsou daně majetkové, kde je základ daně vypočítán z ceny majetku, ale daň se hradí z příjmu poplatníka. [6]; [10]

2.1.4 Podle rozpočtového určení

Podle rozpočtového určení daně (tzn. určení, do kterého veřejného rozpočtu daň plyne) se daně dělí na svěřené a sdílené. **Daně svěřené** plynou pouze do jednoho konkrétního rozpočtu (např. státní rozpočet, územní samosprávné celky, státní účelové finanční fondy). U **daní sdílených** se jejich výnos rozděluje mezi jednotlivé veřejné rozpočty. [6]; [5]

2.1.5 Institucionální třídění

Ke srovnávacím a řídicím účelům slouží tzv. **institucionální třídění**. Toto třídění provádějí různé národní či mezinárodní instituce a musí splňovat podmínku statistické vykazatelnosti u zpravodajských jednotek. Mezi nejvýznamnější patří klasifikace daní **OECD**, klasifikace **Mezinárodního měnového fondu** a **Statistika národních účtů OSN**. [2]

2.2 Funkce daní

Daně tvoří největší příjem veřejných rozpočtů, není to ovšem jejich jediná funkce. Jejich význam je dán především z jejich funkce v hospodářské politice státu. Dle daňové teorie patří mezi základní funkce daní tyto: fiskální, alokační, redistribuční, stimulační a stabilizační. [13]

2.2.1 Fiskální funkce

Fiskální funkce patří mezi primární a nejstarší funkci daní, kdy daně představují příliv peněz do státní pokladny. Jde o zabezpečování finančních prostředků pro naplňování veřejných rozpočtů, např. školství, obrany, zdravotnictví, a pro zajištění

jejich plynulého financování ze státního rozpočtu. Fiskální funkce daní musí být vždy zajištěna. [9]; [1]

2.2.2 Alokační funkce

Alokační funkce je využívána tehdy, dojde-li na některých trzích k selhání efektivnosti tržních mechanismů. K alokační funkci je potřeba existence veřejného sektoru, který řeší právě i tržní selhání. Podstatou je, že prostřednictvím daní lze alokovat určité prostředky tam, kde mají být realizovány veřejné statky a služby. Financování lze realizovat buď přímo z veřejných rozpočtů, subjekt dostane dotaci či příspěvek, nebo se sníží odvod daní např. uplatněním nezdanitelných částí základu daně, slev na dani apod. [9]; [13]

2.2.3 Redistribuční funkce

Redistribuční funkce daní vychází z předpokladu, že rozdělení důchodů ve společnosti na základě tržních mechanismů není spravedlivé (rovné). [9] Daně se používají jako nástroj k omezování rozdílů mezi sociálními skupinami, a to především pomocí daně z příjmů fyzických osob. Následně stát pomocí transferů zvyšuje příjmy chudším, tím napomáhá tvorbě střední třídy obyvatelstva. Příkladem z praxe může být vyplácení sociálních dávek. [9]; [13]

2.2.4 Stimulační funkce

Stimulační funkce využívá toho, že daňové subjekty vnímají svoji daňovou povinnost jako újmu a jsou stimulováni k činnostem směřujícím ke snižování daňového zatížení. Stát proto poskytuje subjektům různé daňové úlevy (např. možnost si odečíst daňovou ztrátu z podnikání v následujících letech od základu daně z příjmů) či investiční pobídky. Tato stimulace nemusí být jen pozitivní, ale také negativní. Příkladem takovéto negativní stimulace může být vysoké zdanění alkoholických nápojů a tabákových výrobků. Stát se jimi snaží regulovat jejich spotřebu, jelikož poškozují zdraví spotřebitelů. [13]

2.2.5 Stabilizační funkce

Stabilizační funkce využívá opatření ke zmírnění výkyvů ekonomického cyklu. „V období konjunktury, kdy důchody i spotřeby rychle rostou, daně odčerpávají

do veřejných rozpočtů vyšší díl, a tím pomáhají předcházet přehřátí ekonomiky a zároveň vytvářet rezervu pro „horší časy“. [13; str. 12] V období stagnace se daně snižují a tím napomáhají ekonomiku nastartovat. [7]

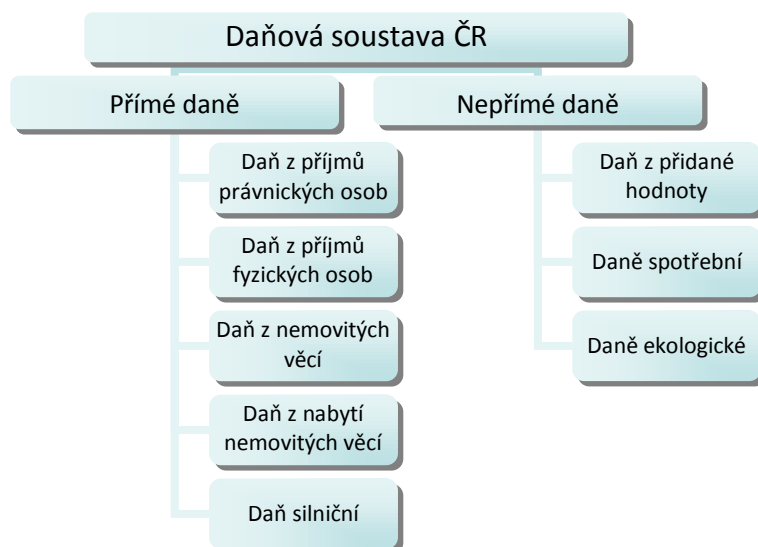
3 Daňový systém České republiky

Česká republika (dále jen „ČR“) je stát o rozloze 78,8 tis. km² ležící ve střední Evropě. Zákonodárnou moc má v ČR dvoukomorový parlament, který je dělen na poslaneckou sněmovnu a senát. Hlavou státu je od března 2013 prezident Miloš Zeman. Území republiky se dělí na vyšší samosprávné celky, tzv. kraje. Do Evropské unie vstoupila ČR v roce 2004. [10]

„Daňový systém ČR je silně centralizován a místním správám patří pouze malý díl celkových daňových příjmů.“ [3, str. 154] Současný daňový systém vstoupil v platnost 1. ledna 1993.

Českou daňovou soustavu tvoří tyto daně: daň z přidané hodnoty, spotřební daně, daně ekologické, daň silniční, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob, daň z nemovitých věcí, daň z nabytí nemovitých věcí. Daně spotřební zahrnují daň z minerálních olejů, daň z lihu, z piva, z vína a meziproductů a daň z tabákových výrobků. Ekologické daně jsou představovány daní ze zemního plynu a některých dalších plynů, daní z pevných paliv a daní z elektřiny. V ČR jsou i další odvody daňového charakteru. Mezi tyto odvody patří zejména pojistné na sociální zabezpečení. [10] Daňová soustava je představována jednotlivými daňovými zákony. Obrázek č. 2 vyobrazuje rozdělení jednotlivých druhů daní daňové soustavy mezi daně přímé a nepřímé.

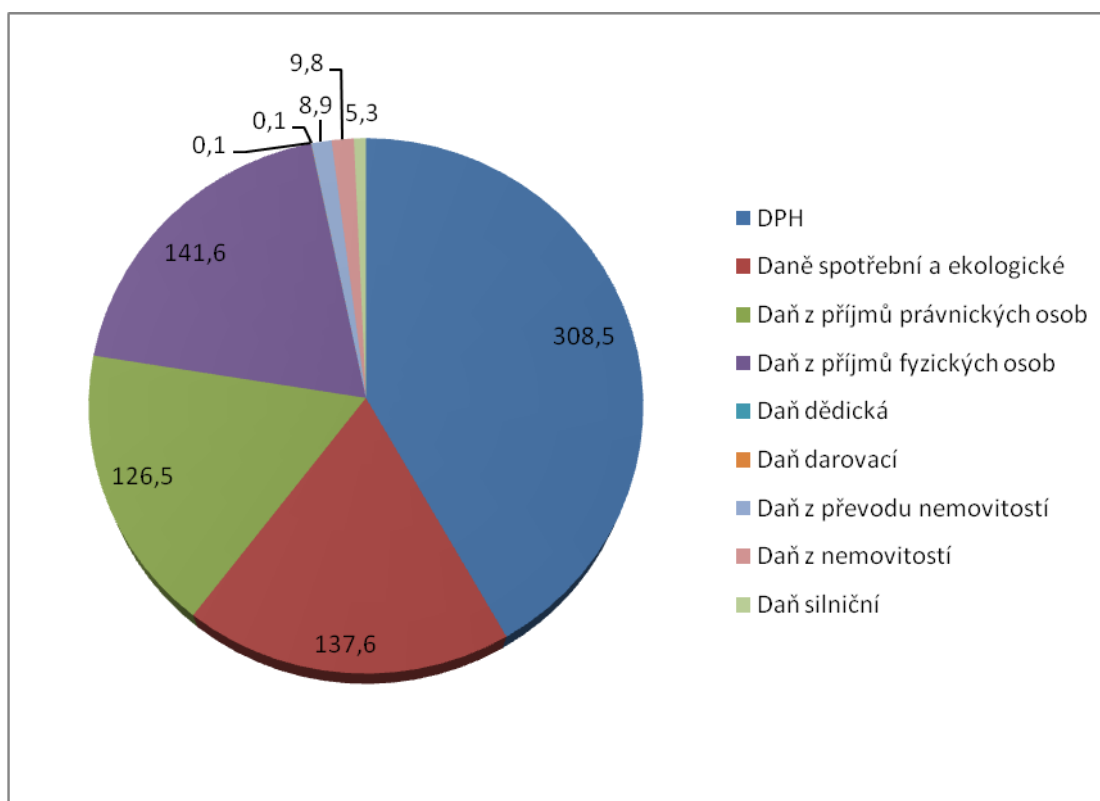
Obr. č. 2: Schéma daňové soustavy v České republice

Zdroj: vlastní zpracování dle [5]

Výnosy jednotlivých daní ČR za rok 2013 zobrazuje obrázek č. 3. Nejvíce se na příjmech veřejných rozpočtů v roce 2013 podílela daň z přidané hodnoty. Naopak nejnižší výnosy plynuly z daně dědické a darovací. Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí byl od 1. 1. 2014 zrušen. Na základě zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., se ustanovení týkající se dědictví a darování přesouvají do právní úpravy daně z příjmů, daň z převodu nemovitostí je upravena nově jako daň z nabytí nemovitých věcí. [4]

Obr. č. 3: Výnosy daní za rok 2013 v mld. Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle [24]

3.1 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“) se v ČR řadí mezi daně důchodové, které zdaňují příjem nebo důchod poplatníka daně. Z daní je od roku 1993 vyloučen příspěvek na sociální a zdravotní pojištění. Od tohoto data je vybírán samostatně, i když s touto daní těsně souvisí. [5]

Problematiku důchodových daní zachycuje **zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů** v platném znění. Tento zákon upravuje daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob. [5]

Cílem DPFO je zdanění důchodu každého jednotlivce tak, aby nedocházelo k rozdílům mezi zdaněním důchodů pocházejících z různých zdrojů. Tato daň nejlépe splňuje zásadu spravedlnosti, kdy má být prostřednictvím daní zajištěno větší spravedlnosti při rozdělování důchodů. [2]

3.1.1 Subjekt daně

Poplatníky DPFO jsou fyzické osoby, které jsou dle § 2 zákona o dani z příjmů (dále jen „ZDP“) děleny na daňové rezidenty a daňové nerezidenty. **Daňový rezident** je osoba s trvalým pobytem na území ČR nebo osoba, která se zde obvykle zdržuje (alespoň 183 dnů v roce, kam není zahrnuta doba léčení nebo studia). Daňoví rezidenti mají daňovou povinnost, která je vztahována jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, tak i na příjmy ze zdrojů v zahraničí. **Daňový nerezident** nesplňuje výše uvedené podmínky nebo se v ČR zdržuje za účelem studia nebo léčení. Jeho daňová povinnost zahrnuje pouze příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR. [4]

3.1.2 Předmět daně

Předmět daně upravuje § 3 ZDP. Předmětem jsou veškeré příjmy fyzických osob s výjimkou příjmů, které jsou z předmětu daně zákonem výslovně vyloučeny. Příjmem se rozumí peněžní i nepeněžní plnění. Některé příjmy mohou být od daně osvobozeny. Osvobození od daně vymezuje § 4 ZDP. Dle ZDP se rozlišuje pět skupin příjmů.

Příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP). Příjmy ze závislé činnosti jsou příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru, funkčního požitku. Do této skupiny také patří příjmy za práci členů družstev, společníků a jednatelů společností s ručením omezeným a komanditistů komanditních společností, odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob. Od daně jsou od roku 2014 osvobozeny příjmy za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy. Funkční požitky představují funkční platy a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce. Jedná se o platy představitelů státní moci, některých státních orgánů a soudců.

Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP). Mezi tyto příjmy jsou řazeny příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjmy ze živnostenského podnikání, příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů, podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku, příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv, příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku nebo příjmy z výkonu nezávislého povolání.

Příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP). Mezi příjmy kapitálového majetku patří například podíly na zisku z majetkového podílu společnosti akciové, s ručením omezeným a komanditní, podíly na zisku družstva, podíly na zisku tichého společníka, úroky, výhry, výnosy z vkladů na vkladních knížkách.

Příjmy z nájmu (§ 9 ZDP) představují příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytů, příjmy z nájmu movitých věcí.

Ostatními příjmy (§ 10 ZDP), při kterých dochází ke zvýšení majetku, jsou zejména příjmy z příležitostných činností nebo příležitostného nájmu movitých věcí nebo příjmy z převodu věci. [4]

3.1.3 Základ daně

Základ daně se vypočítá jako rozdíl mezi příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období a výdaji prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů dle § 6 až 10 není uvedeno jinak. U poplatníka, kterému plynou souběžně dva a nebo více příjmů (uvedené v § 6 až 10), je základem daně součet dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů.

U příjmů ze závislé činnosti jsou **dílčím základem daně příjmy ze závislé činnosti** zvýšené o částku, která odpovídá pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvkům na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění, které je za zaměstnance povinen hradit zaměstnavatel.

U **dílčího základu daně příjmů ze samostatné činnosti** se příjmy snižují o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Neuplatní-li poplatník tyto výdaje, může si uplatnit jako výdaj % z příjmů tzv. paušální výdaje. Výše paušálních

výdajů se liší podle druhu činnosti. Rozdělení těchto výdajů znázorňuje níže uvedená tabulka č. 1.

Dílčí základ daně z příjmů z kapitálového majetku se zpravidla o nic nesnižuje. Velká část příjmů z kapitálového majetku tvoří samostatný základ daně pro zdanění zvláštní sazbou daně.

Dílčí základ daně u příjmů z nájmu představuje rozdíl mezi příjmy a výdaji vynaloženými na jejich dosažení, zajištění a udržení. Pokud tyto výdaje poplatník neuplatní, může si odečíst výdaje paušální částkou 30 % z příjmů.

Dílčím základem daně z ostatních příjmů jsou příjmy snižené o výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení. Jedná-li se o příjmy ze zemědělské výroby, lze místo prokazatelných výdajů uplatnit výdaje ve výši 80 % z příjmů. [4]

Tab. č. 1: Paušální výdaje podle druhů příjmů

Příjmy	% z příjmů
ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství; z živnostenského podnikání řemeslného	80 %
z živnostenského podnikání (s výjimkou řemeslného)	60 %
z jiného podnikání	40 %
z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku	30 %

Zdroj: vlastní zpracování dle § 7 odst. 7 [4]

3.1.4 Nezdánitelná část základu daně

Nezdánitelná část základu daně (§ 15 ZDP) představuje určité položky, o které si může daňový subjekt snížit základ daně. Mezi nejvíce využívané nezdánitelné části základu daně patří:

- **hodnota bezúplatného plnění** poskytnutého obcím, krajům, organizačním složkám státu, a to na financování kultury, školství, humanitární, charitativní, zdravotnické, ekologické účely, apod.; úhrnná hodnota darů musí být ve

zdaňovacím období vyšší než 2 % ze základu daně nebo musí činit alespoň 1.000 Kč; maximálně lze odečíst 15 % ze základu daně,

- placené **úroky z úvěrů** ze stavebního spoření, hypotečního úvěru atd.; takto získaný úvěr musí být použit na financování bytových potřeb (výstavba domu, koupě domu nebo bytu); úhrnná částka úroků, o které se snižuje základ daně, nesmí překročit částku 300.000 Kč,
- **příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem**; částka, kterou lze odečíst, se rovná úhrnu příspěvků placených poplatníkem sníženému o 12.000 Kč; maximálně lze odečíst 12.000 Kč,
- **příspěvek na doplňkové penzijní spoření**; částka, která lze odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem sníženému o 12.000 Kč, maximálně lze odečíst 12.000 Kč,
- **pojistné na soukromé životní pojištění** za předpokladu, že výplata pojistného plnění je smluvně sjednána až po 60 měsících od uzavření smlouvy a současně nejdříve v tom kalendářním roce, kdy poplatník dosáhne věku 60 let; maximální částka, kterou lze odečíst je 12.000 Kč. [4]

3.1.5 Odčitatelné položky

Základ daně lze také snížit o položky odčitatelné od základu daně (§ 34 ZDP). Mezi nejčastější odčitatelnou položku patří daňová ztráta. Jedná se o daňovou ztrátu, která vznikla OSVČ ze samostatné činnosti za předchozí zdaňovací období, a to nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje. Daňovou ztrátu lze v aktuálním roce i následujících letech uplatnit pouze vůči všem dílčím základům daně s výjimkou dílčího základu daně ze závislé činnosti. [4]

3.1.6 Slevy na dani, daňové zvýhodnění

Po výpočtu daně lze odečíst ještě takzvané **slevy na dani**, které výrazně snižují daňovou povinnost. Druhy slev a jejich výše, které si mohou fyzické osoby uplatnit, jsou znázorněny v tabulce č. 2.

Dle § 35c ZDP si poplatník může uplatnit nárok na **daňové zvýhodnění na vyživované dítě** žijící s ním ve společně hospodařící domácnosti ve výši 13.404 Kč/rok. Toto daňové zvýhodnění může mít podobu slevy na dani nebo daňového bonusu. Daňový

bonus vzniká v případě, kdy je daňové zvýhodnění vyšší než vypočtená daňová povinnost. Maximální výše daňového bonusu činí 60.300 Kč/rok. [4]

Tab. č. 2: Druhy daňových slev v České republice

Druhy slev	Výše slevy v Kč	
	rok	měsíc
základní sleva	24.840	2.070
sleva na manžela	24.840	X
základní sleva na invaliditu	2.520	210
rozšířená sleva na invaliditu	5.040	420
sleva na držitele průkazu ZTP/P	16.140	1.345
sleva na studenta	4.020	335

Zdroj: vlastní zpracování dle § 35ba odst. 1 ZDP

3.1.7 Sazba daně a solidární zvýšení daně

Sazba daně u DPFO je lineární a jednotná. Činí **15 %** (§ 16 ZDP). [4]
Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob uvádí tabulka č. 3.

Od roku 2013 je v ČR zavedeno tzv. solidární zvýšení daně. Při výpočtu podle § 16 se daň zvýší o solidární zvýšení daně, pokud je součet příjmů ze závislé činnosti a samostatné činnosti vyšší než 48násobek průměrné mzdy, pro rok 2013 činila tato výše 1.242.243 Kč. Solidární zvýšení daně činí **7 %**.

Tab. č. 3: Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob v ČR

	Základ daně (= souhrn dílčích základů daně)
-	nezdanitelná část základu daně
-	odčitatelné položky
=	Upravený základ daně (zaokrouhlený na celá sta Kč dolů)
*	sazba daně 15 %
=	Daň
-	slevy na dani
=	Daňová povinnost

Zdroj: vlastní zpracování dle [4]

3.1.8 Daňové přiznání

Ustanovení § 38b ZDP uvádí **minimální výši daně**, tzn. daň se nepředepíše a neplatí, nepřesáhne-li 200 Kč nebo celkové zdanitelné příjmy nejsou vyšší než 15.000 Kč.

Daňové přiznání k DPFO je povinen podat každý, jehož roční příjmy přesáhly 15.000 Kč (pokud jsou tyto příjmy předmětem daně z příjmů fyzických osob) nebo ten, kdo vykazuje daňovou ztrátu. Od roku 2013 je povinen podat daňové přiznání ten poplatník, u něhož se zvyšuje o solidární zvýšení daně daň nebo záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Daňové přiznání se podává nejpozději do 3 měsíců po skončení zdaňovacího období. Jde-li o daňový subjekt, jehož daňové přiznání zpracovává a podává daňový poradce, daňové přiznání se podává nejpozději do 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. [4]

3.1.9 Zdaňovací období

Zdaňovací období u DPFO je jeden **kalendářní rok**. V průběhu roku jsou placeny zálohy na daň z příjmů. Zálohy se neplatí, pokud poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30.000 Kč. Poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 150.000 Kč, platí zálohy na daň ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti. Zálohy jsou splatné do 15. dne šestého a dvanáctého měsíce zdaňovacího období. Poplatníci, u nichž poslední známá daňová povinnost přesáhla 150.000 Kč, platí zálohy ve výši ¼ poslední známé daňové povinnosti. Zálohy jsou splatné do 15. dne třetího, šestého, devátého a dvanáctého měsíce zdaňovacího období. [4]

3.2 Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“) je druhá z příjmových daní. DPPO zdaňuje příjmy subjektů založených za účelem podnikání, vztahuje se i na různé nadace, občanská sdružení. [23]

3.2.1 Subjekt daně

Poplatníky DPPO jsou rozuměny osoby, které nejsou fyzickými osobami, organizační složky státu, podílové fondy, fondy obhospodařované penzijní společností. Zákon o daních z příjmů dělí poplatníky na daňové rezidenty a daňové nerezidenty. [5]

3.2.2 Předmět daně

Za předmět daně jsou dle § 18 odst. 1 ZDP považovány výnosy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem. Zákon dále stanovuje příjmy, které nejsou předmětem daně (§ 18 odst. 2) a příjmy od daně osvobozené (§ 19). [4]

3.2.3 Základ daně

Základ daně je odvozován z výsledku hospodaření před zdaněním. Výsledek hospodaření umožňuje posoudit hospodaření účetní jednotky. Základ daně je obecně definován jako kladný rozdíl mezi dosaženými příjmy a vynaloženými výdaji. Při stanovování základu daně musí být respektována věcná a časová souvislost v daném zdaňovacím období. V základu daně nejsou zahrnuty příjmy, které nejsou předmětem daně dle § 18 odst. 2 a příjmy od daně osvobozené dle § 19. Do základu daně nevstupují veškeré příjmy z podílů na zisku, vypořádacích podílů, podílů na likvidačním zůstatku. Tyto příjmy tvoří tzv. samostatný základ daně a vztahuje se na ně jiná sazba daně. Mezi daňově neuznatelné náklady, tj. náklady, které ovlivňují pouze účetní hospodářský výsledek, patří zejména náklady na pořízení hmotného majetku (náklad je uplatňován až formou odpisů), zákonné penále a úroky, náklady na reprezentaci. [10]; [21]

3.2.4 Odčitatelné položky a položky snižující základ daně

Stejně jako fyzické osoby si i právnické osoby mohou snížit daňový základ o tzv. odčitatelné položky uvedené v § 34 ZDP.

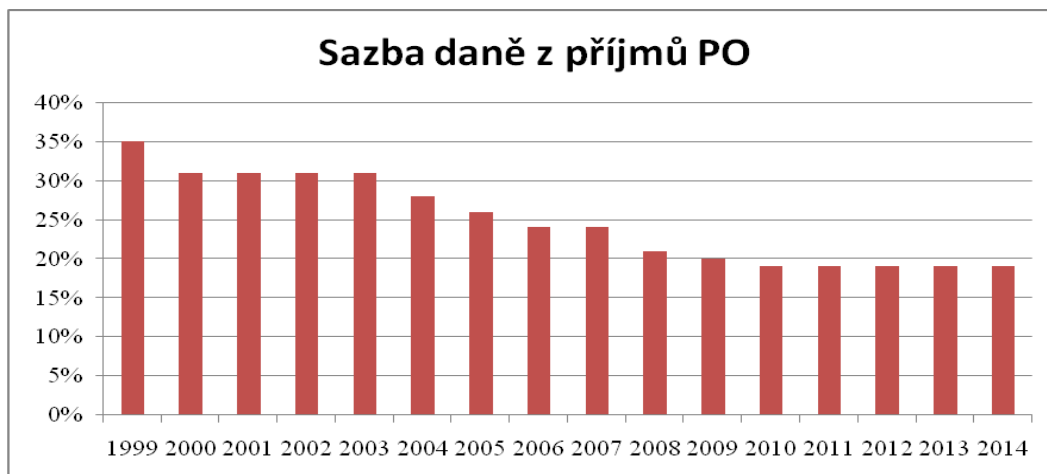
Od základu daně sníženého dle § 34 lze dále odečíst hodnotu bezúplatného plnění poskytnutého obcím, krajům, organizačním složkám státu. (§ 20 odst. 8). Hodnota bezúplatného plnění činí alespoň 2.000 Kč. Nejvýše lze odečíst 10 % ze základu daně sníženého o odčitatelné položky. [4]

3.2.5 Sazba daně

Sazba DPPO je počítána z upraveného daňového základu zaokrouhleného na celé tisíce Kč dolů, je lineární a od roku 2010 činí **19 %**. [4; § 21]

Vývoj daňové sazby právnických osob za posledních 15 let uvádí tabulka č. 4. Z tohoto obrázku je patrné, že od roku 1999 došlo k výraznému snížení sazby DPPO.

Obr. č. 4: Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob v letech 1999 – 2014

Zdroj: Vlastní zpracování dle [20]

3.2.6 Slevy na dani

Slevy na dani si mohou dle § 35 ZDP uplatnit i právnické osoby. Poplatníci daně z příjmů právnických osob si mohou daň snížit o částku 18.000 Kč za každého zaměstnance se zdravotním postižením. Jedná-li se o zaměstnance s těžším zdravotním postižením, může si poplatník odečíst od daně 60.000 Kč za každého zaměstnance. [4]

Zjednodušený výpočet daně z příjmů právnických osob ilustruje tabulka č. 4. Pro výpočet daňové povinnosti je nutné nejdříve správně určit výsledek hospodaření před zdaněním. Výsledek hospodaření před zdaněním je tvořen součtem výsledku hospodaření z běžné a mimořádné činnosti. Do výsledku hospodaření z běžné činnosti patří provozní výsledek hospodaření a finanční výsledek hospodaření. Výsledek hospodaření je vždy vypočítán jako rozdíl výnosů a nákladů.

Tab. č. 4: Schéma výpočtu daně z příjmů právnických osob v ČR

	Výsledek hospodaření před zdaněním
+	úhrn položek zvyšujících základ daně
-	úhrn položek snižujících základ daně
=	Základ daně
-	odčitatelné položky
=	Upravený základ daně (zaokrouhlený na celé tisíce Kč dolů)
*	sazba daně 19 %
=	Daň
-	slevy na dani
=	Daňová povinnost

Zdroj: vlastní zpracování dle [21], [4]

Položky zvyšující základ daně jsou daňově neuznatelné náklady, např. náklady na reprezentaci, manka a škody nepředepsané k úhradě. Mezi položky zvyšující základ daně patří také kladný rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy. Položky snižující základ daně představují osvobozené příjmy a příjmy nezahrnované do základu daně, např. podíly na zisku (tvoří samostatný základ daně). Mezi tyto položky dále patří záporný rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy.

3.2.7 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím daně z příjmů právnických osob dle § 21 ZDP může být v ČR kalendářní rok, hospodářský rok nebo účetní období, ale existují i státy, kde je tomu jinak. Příkladem takového státu je Velká Británie, kde zdaňovacím obdobím je finanční rok trvající od 1.4. do 31.3. [4]; [25]

4 Daňový systém Spolkové republiky Německo

Bundesrepublik Deutschland neboli Spolková republika Německo (dále jen „SRN“) je federativní demokratická republika o rozloze 357,0 tis. km². SRN je složeno ze šestnácti spolkových zemí. V březnu 2012 byl za prezidenta SRN zvolen Joachim Gauck. SRN patří mezi zakládající země Evropské unie. [10]

Stejně jako v ČR se i ve SRN člení daně na přímé a nepřímé. Mezi přímé daně patří daně důchodové a majetkové. Na rozdíl od ČR se v SRN vybírají i daně, které důchodové daně doplňují. Mezi takovéto daně patří kupříkladu Lohnsteuer (daň ze mzdy), Gewerbeschafststeuer (živnostenská neboli obchodní daň) a Solidaritätszuschlag (solidární příspěvek).

Poplatníky **daně ze mzdy** jsou zaměstnanci. Plátce, zde zaměstnavatel, je povinen daň srazit a odvést. Této dani podléhají veškeré příjmy zaměstnance, jak peněžní, tak nepeněžní. [17]

Živnostenská daň (někdy označována také jako obchodní daň) je považována za obecní daň, neboť na její výši participuje konkrétní obec. Vztahuje se na veškeré stávající obchodní činnosti provozované v Německu, tzn. zdaňuje činnosti podniků jednotlivců, osobních i kapitálových společností. Vycházeno je ze základu daně zaokrouhleného na celá sta eur dolů. Takto upravený základ daně je snižován o nezdanitelnou část základu daně 24.500 eur u FO a osobních společností. Sazba daně činí dle § 11 Gewerbesteuergezet (obchodní daň) 3,5 % z upraveného základu daně. Sazba daně bývá ještě navýšena municipálním koeficientem určeným pro obec, ve které společnost provozuje svoji činnost. Pokud obec nestanoví vyšší úroveň zdanění, činí municipální koeficient 200 %. [15]; [22]

Solidární příspěvek činí 5,5 % z vyměřené daňové povinnosti FO a PO. [18]

4.1 Daň z příjmů fyzických osob

Stejně jako v ČR patří DPFO v SRN mezi daně důchodové. Druhou důchodovou daní v SRN je taktéž DPPO. Tyto základní důchodové daně jsou doplňovány výše uvedenými dodatečnými daněmi (daň ze mzdy, živnostenská daň, solidární příspěvek).

Daň z příjmů fyzických osob je upravena v zákoně o dani z příjmů, německy Einkommensteuergesetz (dále jen „EStG“). Tento zákon obsahuje ustanovení pro fyzické a částečně i pro právnické osoby. [14]

4.1.1 Subjekt daně

Poplatníci DPFO jsou fyzické osoby, které se dle § 1 EStG rozlišují na poplatníky s neomezenou daňovou povinností, „fiktivní“ neomezenou daňovou povinností a omezenou daňovou povinností.

Neomezenou daňovou povinností mají ty fyzické osoby, které mají na území SRN trvalý pobyt nebo se zde obvykle zdržují, tj. alespoň 6 měsíců. Tito poplatníci zdaňují veškeré své příjmy (příjmy ze SRN i ze zahraničí).

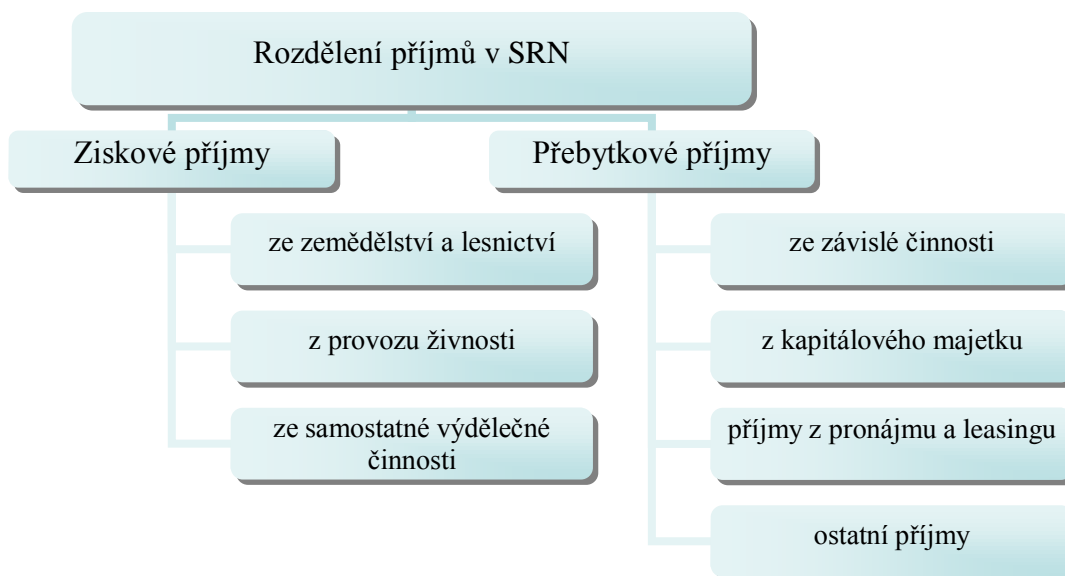
„Fiktivní“ neomezená daňová povinnost se vztahuje na FO, které nemají trvalý pobyt na území SRN ani se zde nezdržují déle než 6 měsíců, ale jejich příjmy jsou z 90 % tvořeny příjmy ze SRN.

Pod **omezenou daňovou povinností** spadají ti poplatníci, kteří nemají na území SRN trvalý pobyt, ani se zde obvykle nezdržují. Poplatníci s omezenou daňovou povinností zdaňují pouze příjmy získané na území SRN. [14]

4.1.2 Předmět daně

Předmětem daně je dle § 2 EStG sedm druhů příjmů: příjmy ze zemědělství a lesnictví, příjmy z provozu živnosti, příjmy ze samostatně výdělečné činnosti, příjmy ze závislé činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu a leasingu a ostatní příjmy. Tyto příjmy se dělí do dvou skupin příjmů, ziskových a přebytkových příjmů. Rozdělení těchto příjmů do skupin znázorňuje následující obrázek č. 5.

Obr. č. 5: Rozdělení příjmů v SRN

Zdroj: Vlastní zpracování dle [14]

Příjmy ze zemědělství a lesnictví (§ 13 EStG) dále zahrnují např. příjmy z vinařství, zahradnictví, příjmy z živočišné výroby a chovu zvířat.

Příjem z provozu živnosti (§ 15 EStG) zahrnuje příjmy plynoucí z obchodní a průmyslové činnosti. Příkladem těchto příjmů je zisk připadající na akcionáře veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti a jakékoliv jiné společnosti.

Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti (§ 18 EStG) zahrnují příjmy např. z vědecké, umělecké, literární činnosti, z odborné činnosti lékařů, zubařů, veterinářů. Dále činnost právníků, notářů, architektů. Kromě těchto příjmů sem patří i příjmy ze státních loterií. Jedná se o příjmy osob, které podnikají na základě jiného než živnostenského oprávnění.

Pod **příjmy ze závislé činnosti** (§ 19 EStG) spadají příjmy zaměstnanců konající svou práci na základě zaměstnaneckého poměru. Jedná se např. o platy, mzdy, bonusy a jiné výhody plynoucí za odvedenou práci v soukromém nebo veřejném sektoru.

Příjmy z kapitálového majetku (§ 20 EStG) zahrnují podíly na zisku, dividendy, výnosy z akcií a podíl na likvidačním zůstatku akciových společností, společností s ručením omezeným a družstev.

Do **příjmů z pronájmu a leasingu** (§ 21 EStG) jsou řazeny příjmy z nájmu nemovitého majetku, zejména pozemků, budov, lodí zapsaných v rejstříku plavidel, příjmy z dočasného převodu práv, a to zejména literárních, uměleckých a obecných obchodních autorských práv.

Ostatními příjmy (§ 22 EStG) se rozumí např. důchody, renty, příjmy z dotací, které jsou poskytovány pravidelně. [14]

4.1.3 Základ daně

Základ daně se získá součtem tzv. dílčích základů daně (výše uvedené druhy příjmů). Tyto příjmy mohou být sníženy např. o odčitatelné položky, ztrátu z minulých let nebo nezdanitelné položky na vyživované děti, dodatečné a mimořádné výdaje. [14]

4.1.4 Odčitatelné položky od základu daně

Odčitatelné položky, o které lze snížit celkové příjmy, se člení do tří skupin. První skupina je **nezdanitelná částka pro zemědělství a lesnictví** (§ 13 EStG). U příjmů ze zemědělství a lesnictví je zohledněn pouze příjem přesahující částku 670 euro, tzn. odčitatelná položka u těchto příjmů je 670 euro.

Druhou skupinu tvoří **starobní úleva** (§ 24a EStG), která je poskytována osobám, jež dosáhly 64 let věku. Tato úleva je dána procentní sazbou. Procentní sazba se liší dle roku, v jakém poplatník dosáhl 64 let. U každého roku je i uvedena maximální částka, která může být odečtena. V níže uvedené tabulce č. 5 jsou zobrazena procenta a maximální částky starobní úlevy od roku 2005 do současnosti.

Daňové zvýhodnění pro samoživitele tvoří třetí skupinu odčitatelných položek. Poplatník, který žije ve společné domácnosti nejméně s jedním nezaopatřeným dítětem, si může snížit celkové zdanitelné příjmy o 1.308 eur za rok.

Tab. č. 5: Procentní sazby a maximální výše částek starobní úlevy

Rok dosažení 64 let	v % z příjmů	maximální částka v eurech
2005	40,0	1.900
2006	38,4	1.824
2007	36,8	1.748
2008	35,2	1.672
2009	33,6	1.596
2010	32,0	1.520
2011	30,4	1.444
2012	28,8	1.368
2013	27,2	1.292
2014	25,6	1.216

Zdroj: [14]

4.1.5 Odpočet ztráty

Celkové příjmy je možné snížit také o **ztrátu z minulých let** (§ 10d EStG). Ztrátu lze poprvé odečíst v období následujícím po období, ve kterém vznikla daňová ztráta. Ztráta do výše 511.500 eur může být převedena o jeden rok zpět (tj. rok předcházející vzniku ztráty). Ztráta převáděna do dalších let je omezena částkou 1.000.000 eur. Na rozdíl od České republiky není v SRN omezena doba, po kterou je možné ztrátu odečítat. [14]

4.1.6 Dodatečné a mimořádné výdaje

Další výdaje snižující celkové příjmy jsou dodatečné a mimořádné výdaje. **Dodatečné výdaje** (§ 10 – § 10c) neslouží k zajištění, udržení a dosažení příjmů. Jedná se například o výdaje vynaložené na penzijní připojištění, náklady na péči o jedno dítě žijící s poplatníkem ve společné domácnosti ve výši dvou třetin, maximální částka činí 4.000 eur na jedno dítě. Výdaje na odborné vzdělávání do výše 6.000 eur za kalendářní rok. Výdaje na školné ve výši 30 % zaplaceného školného (s výjimkou výdajů za ubytování a jídla), pokud dítě studuje soukromou základní nebo střední školu, maximálně lze odečíst 5.000 eur. Dary je možné odečíst do výše 20 % z celkových

příjmů. **Mimořádnými výdaji** (§ 33 EStG) se rozumí například výdaje vynaložené na rozvod nebo pohřeb osoby blízké. [14]

4.1.7 Zvýhodnění na vyživované děti

Další položka snižující příjmy ke zdanění je zvýhodnění na vyživované děti dle § 32 EStG. Toto zvýhodnění si může poplatník uplatnit na vyživované nezaopatřené děti do 25 let, pokud se soustavně připravují na budoucí povolání a žijí s poplatníkem ve společné domácnosti. Odpočet činí na jedno dítě 2.184 euro a 1.320 eur za péči, výchovu a vzdělání. V případě rodičů samoživitelů je možné si uplatnit dvojnásobek těchto částek. [14]

4.1.8 Sazba daně

Sazba daně u daní z příjmů fyzických osob je klouzavě progresivní. Sazby se pohybují od 15 % do 45 %, čím vyšší je zdanitelný příjem, tím vyšší je daňová sazba. Výše základů daně je rozdělena do pěti pásem, pro každé pásmo je určen způsob výpočtu daně. V níže uvedené tabulce je uveden výpočet daně pro každé z pěti pásem. V tabulce proměnná „y“ představuje jednu deseti tisícinu zdanitelných příjmů přesahujících částku 8.354 euro. Proměnná „z“ je jedna deseti tisícina zdanitelných příjmů přesahující částku 13.469 euro. Proměnná „x“ představuje celkovou výši zdanitelných příjmů. Výsledná daň se zaokrouhluje na celá eura dolů. [14]

Tab. č. 6: Výpočet daně dle jednotlivých daňových pásem v SRN

Základ daně v eurech	Výpočet daně
do 8.354	0
8.355 – 13.469	$(974,58 * y + 1.400) * y$
13.470 – 52.881	$(228,74 * z + 2.397) * z + 971$
52.882 – 250.730	$0,42 * x - 8.239$
nad 250.731	$0,45 * x - 15.761$

Zdroj: vlastní zpracování dle § 32a EStG

4.1.9 Společné zdanění manželů

Velkou výhodou v SRN oproti ČR je **společné zdanění manželů**.¹ V případě společného zdanění manželů se příjmy manželů sečtou dohromady, následně se rozdělí na polovinu. Tyto poloviny se pak zdaňují jako příjem jednotlivce. Štěpením celkových příjmů dochází ke snížení příjmů ke zdanění a tím se daňový subjekt zařadí do nižšího pásma. Tímto postupem dochází k rovnoměrnému rozložení daňové povinnosti, která je nižší, než kdyby každý z manželů podával daňové priznání jako jednotlivce. [14]

Níže uvedené tabulka č. 7 zobrazuje zjednodušený výpočet daňové povinnosti v SRN.

Tab. č. 7: Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob v SRN

	Příjmy ze zemědělství a lesnictví
+	Příjmy z provozu živnosti
+	Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti
+	Příjmy ze závislé činnosti
+	Příjmy z kapitálového majetku
+	Příjmy z nájmu a leasingu
+	Ostatní příjmy
=	Souhrn dílčích základů daně
-	odčitatelné položky
=	Příjmy ke zdanění dle § 2 odst. 3 EStG
-	ztráta
-	dodatečné výdaje
-	mimořádné výdaje
=	Příjmy ke zdanění dle § 2 odst. 4 EStG
-	zvýhodnění na vyživované děti
=	Základ daně dle § 2 odst. 5 EStG
*	sazba daně 15 % - 45 %
=	Daň
+	Solidární příspěvek 5,5 %
=	Daňová povinnost

Zdroj: vlastní zpracování dle [14]

¹ V ČR byl systém společného zdanění manželů uplatňován v letech 2005 až 2007. K 1.1.2008 s přechodem z progresivní sazby daně na jednotnou sazbu bylo společné zdanění zrušeno.

4.1.10 Zdaňovací období

Zdaňovací období je dle § 25 EStG jeden **kalendářní rok**. Daňové přiznání je zpravidla povinné podat do konce pátého měsíce po skončení zdaňovacího období. V průběhu roku je daň vybírána formou záloh (§ 37 EStG) k 10. březnu, 10. červnu, 10. září a 10. prosinci. [14]

4.2 Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob, jinak také daň ze zisku korporací, je považována za nejdůležitější daň v německé daňové soustavě.

Německo používá systém dvojího zdanění. Tento systém spočívá ve zdanění zisků společností daní ze zisku korporací, následně vyplacené dividendy akcionářům jsou zdaněny daní z příjmů fyzických osob. [10]

Daň z příjmů právnických osob je upravena v zákoně o dani z příjmů právnických osob (německy Körperschaftsteuergesetz, dále jen „KStG“).

4.2.1 Subjekt daně

Obdobně jako u FO se i u PO rozlišuje subjekt daně s neomezenou daňovou povinností a omezenou daňovou povinností. Subjekty **s neomezenou daňovou povinností** jsou dle § 1 KStG společnosti, družstva, pojišťovny a penzijní fondy, občanská sdružení, nadace a jiná účelová sdružení majetku soukromého práva, jejichž vedení nebo sídlo se nachází na území SRN. Neomezená daňová povinnost se vztahuje na veškeré příjmy těchto právnických osob.

Společnosti, které nemají vedení či sídlo na území SRN, podléhají **omezené daňové povinnosti**. Tyto subjekty odvádějí daň pouze z příjmů plynoucích ze SRN. [16]

4.2.2 Předmět daně

Za předmět daně jsou považovány **výnosy z provozu podnikatelské činnosti**. Zákon o DPPO uvádí i výnosy osvobozené od daně (§ 5 KStG). Jedná se například o výnosy státních podniků, centrální banky nebo výnosy zdravotních pojišťoven. [16]

4.2.3 Základ daně

Při stanovení základu daně **se vychází z výsledku hospodaření**, celkového zisku společnosti. Výsledek hospodaření představuje rozdíl mezi výnosy a náklady. Pro získání základu daně je nutné výsledek hospodaření upravit o položky zvyšující základ daně, tzv. **daňově neuznatelné náklady** uvedené v § 10 KStG. Jedná se např. o daně z příjmů právnických osob z předchozího zdaňovacího období, pokuty plynoucí z trestního řízení, 50 % z odměn členům dozorčí rady. Dále se přihlíží k daňově neuznatelným nákladům uvedených v zákoně o dani z příjmů (EStG). Příkladem těchto nákladů je živnostenská daň, 30 % z nákladů na reprezentaci nebo penále a pokuty. [16]; [10]; [14]

4.2.4 Odčitatelné položky od základu daně

Vypočtený základ daně je možné snížit ještě o tzv. odčitatelné položky uvedené v § 9 KStG. Jedná se o **dary poskytnuté na neziskové aktivity** do výše 20 % z příjmů nebo 4 % z celkového obratu, příspěvek zájmovým sdružením (§ 24 KStG) maximálně do výše 5.000 eur. **Organizace provozující zemědělskou a lesnickou činnost** si mohou dle § 25 KStG odečíst částku ve výši 15.000 eur v roce založení této organizace a následně v dalších 9 zdaňovacích obdobích. Další odčitatelnou položkou je **ztráta z minulých let** upravená v § 10d EStG. [16]

4.2.5 Sazba daně

Sazba DPPO v Německu prošla v posledních desetiletích několika změnami. V roce 2001 došlo k jejímu snížení a činila 25 %. Od roku 2008 se sazba daně nezměnila a činí 15 % (§ 23 KStG). Efektivní sazba daně je však odlišná. K dani z příjmů právnických osob je nutné dále připočítat živnostenskou daň a v neposlední řadě solidární příspěvek. Efektivní sazba daně se pohybuje v rozmezí 30 % – 33 %. [19]

4.2.6 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím (§ 7 KStG) je zpravidla **kalendářní rok**.

Níže uvedené schéma č. 8 znázorňuje zjednodušený postup výpočtu daně z příjmů právnických osob.

Tab. č. 8: Schéma výpočtu daně z příjmů právnických osob v SRN

	Základ daně (= hospodářský výsledek)
-	příjmy osvobozené od daně
+	daňově neuznatelné náklady
=	Upravený základ daně
-	odčitatelné položky
=	Základ daně ke zdanění
*	sazba daně 15 %
=	Daň
+	Živnostenská daň
+	Solidární příspěvek 5,5 %
=	Daňová povinnost

Zdroj: vlastní zpracování dle [14]

5 Komparace daní z příjmů v České republice a Spolkové republice Německo

Komparace daní z příjmů těchto zemí je provedena na základě sestavení dvou případových studií vycházející z reálné situace, stanovení daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob, a jednoho modelového příkladu na daňové zatížení příjmů rodin.

Pro validní komparaci byl využit přepočítání na české koruny dle kurzu České národní banky ke dni 18.8.2014, kdy 1 euro = 27,905 Kč.

5.1 Představení společnosti

Pro účely této práce, pro určení DPPO, je využita případová studie za využití dat účetní závěrky a výkazu zisku a ztráty společnosti Jikellstav s.r.o. za rok 2013. Logo této společnosti je znázorněno v obr. č. 6. Společnost Jikellstav s.r.o. sídlí v Běhařově, jednatelem je Jindřich Kellner. Společnost je zapsána v obchodním rejstříku již od února 2011. Dle obchodního rejstříku je předmětem podnikání provádění staveb, jejich změna a odstraňování. Konkrétně se jedná o provádění výstavby inženýrské sítě, zemní a výkopové práce na rodinných domech, demolice hydraulickým kladivem, výstavba základových desek rodinných domů a izolace staveb. Společnost se specializuje na dopravní stavby, účelové a místní komunikace, výstavbu a opravy chodníků, úpravy terénů a svahování. Mezi nejčastější dodavatele materiálu patří firmy Berger Bohemia a.s., Bogl a Krýsl k.s. nebo Woodcate CZ a.s. Nejčastěji společnost pracuje na zakázkách pro Silnice Klatovy a.s., Vialit Soběslav spol. s.r.o. nebo Lesy ČR, s.p.

V roce založení neměla společnost v majetku firmy žádné stroje, jelikož se nevědělo, jak si nově vzniklá společnost povede na trhu. Veškeré zařízení používané při výkonu činnosti bylo pronajímáno. Během roku 2013 firma nakoupila několik strojů i nadále se však některé vybavení pronajímá. Ve vnitřní směrnici společnosti Jikellstav s.r.o. se uvádí, že účetní odpisy odpovídají odpisům daňovým. Společnost si zvolila za způsob odpisování dlouhodobého majetku rovnoměrné odpisování.

Obr. č. 6: Logo společnosti Jikellstav s.r.o.

Zdroj: [27]

Pro účely určení DPFO jsou využita data podnikatele Jindřicha Kellnera, který je jednatelem společnosti Jikellstav s.r.o. Kromě toho ale také podniká jako FO. Pan Kellner začal podnikat již v roce 1997. Během let měl živnostenské oprávnění např. na pronájem návěsů, přívěsů a motorových vozidel, provádění dlaždičských prací, přípravné práce pro stavby, poskytování služeb pro zemědělství, zahradnictví, rybníkářství, lesnictví a myslivost, provozování vodovodů a kanalizací, úprava a rozvod vody, nakládání s odpady. Veškeré činnosti byly ukončeny během roku 2008 a 2009. V roce 2010 byla panu Kellnerovi vydána koncese na provozování silniční motorové dopravy. Tato činnost byla ukončena v únoru 2013. Jedinou otevřenou živností je výroba, obchod a služby. V současné době však ani v této činnosti daňový subjekt nepodniká. Během provozování činnosti pan Kellner pořizoval stroje a nákladní automobily. Po ukončení činnosti byl na základě konzultace s daňovým poradcem majetek vyřazen z podnikání, což vede k optimalizaci daňové povinnosti, jelikož takto vyřazený majetek v případě prodeje spadá do dílčího základu daně dle § 10 ZDP a nevztahuje se k němu odvod sociálního a zdravotního pojištění. Některé stroje byly v roce 2013 prodány, zbylé vybavení je pronajímáno. Majetek vyřazený z podnikání je nutné zahrnout do daňového přiznání do pěti let od vyřazení jako ostatní příjem.

5.2 Daň z příjmů právnických osob

Pro výpočet případové studie DPPO byly využity údaje společnosti s ručením omezeným, která je charakterizována v podkapitole 5.1. a vede účetnictví. Vycházeno bylo z dat účetní závěrky 2013, kdy účetní výsledek hospodaření činil 156.520 Kč. Největší část výnosů tvořily tržby z prodeje služeb. Z pohledu nákladů největší část tvořila spotřeba materiálu. Výkaz zisku a ztráty za rok 2013 je součástí přílohy A.

V roce 2013 má společnost evidovaný také nedaňový materiál. Jedná se o materiál nakoupený a vyfakturovaný v roce 2012. Faktura byla zaevidována do účetnictví až v roce 2013, z důvodu věcné a časové souvislosti se však již jedná o nedaňový náklad. Ostatní pokuty a penále jsou vyměřeny za pozdně placené daně, odvody na sociální a zdravotní pojištění.

Následující tabulky č. 9 a 10 znázorňují výpočet DPPO v ČR a SRN.

Tab. č. 9: Zdanění příjmů právnických osob v České republice

Výnosy za účetní období	10.881.181 Kč
Náklady za účetní období	10.724.661 Kč
Výsledek hospodaření před zdaněním	156.520 Kč
Úhrn položek zvyšujících základ daně	10.906 Kč
materiál nedaňový	10.338 Kč
náklady na reprezentaci	298 Kč
ostatní pokuty a penále	270 Kč
Úhrn položek snižujících základ daně	0 Kč
Základ daně	167.426 Kč
Základ daně zaokrouhlený na celé tisícikoruny dolů	167.000 Kč
Daň dle § 21 ZDP (19 %)	31.730 Kč
Daňová povinnost	31.730 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pro rok 2013 činí v ČR daňové zatížení vybraného daňového subjektu 31.730 Kč, což dokládá tabulka č. 9. Stejně zadání je platné i pro následující tabulku č. 10, kde je výše uvedený příklad aplikován pro PO v SRN.

Tab. č. 10: Zdanění příjmů právnických osob ve Spolkové republice Německo

Výnosy za účetní období	10.881.181 Kč
Náklady za účetní období	10.724.661 Kč
Výsledek hospodaření před zdaněním	156.520 Kč
Úhrn položek zvyšujících základ daně	10.697 Kč
materiál nedaňový	10.338 Kč
náklady na reprezentaci (30 %)	89 Kč
ostatní pokuty a penále	270 Kč
Základ daně	167.217 Kč
Daň dle § 23 KStG (15 %)	25.083 Kč
Solidární příspěvek (5,5 %)	1.380 Kč
Živnostenská daň (3,5 %)	11.704 Kč
Daňová povinnost	38.167 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Při komparaci algoritmu výpočtu daňového zatížení PO v ČR (viz tabulka č. 9) a daňového zatížení PO v SRN (viz tabulka č. 10) lze vyvodit závěr, že vyšší daňová povinnost plyne PO v SRN i přes téměř totožný základ daně. Daňová povinnost v SRN, vypočtená v tabulce č. 10, činí 38.167 Kč. Toto vyšší daňové zatížení je způsobeno především živnostenskou daní (v tomto případě byl uvažován nejnižší možný municipální koeficient ve výši 200 %), díky které je i přes nižší daňovou sazbu v SRN výsledná daňová povinnost vyšší než v ČR. Z tabulek č. 9 a 10 je patrný i rozdíl uplatňování nedaňových nákladů, konkrétně nákladů na reprezentaci, kdy v ČR jsou daňově neuznatelné v plné výši, v SRN jsou daňově neuznatelné ve výši 30 %.

Efektivní sazba daně ve výše uvedeném příkladu činí pro ČR 18,95 % a pro SRN 22,82 %.

5.3 Daň z příjmů fyzických osob

Vybraná FO je charakterizována v podkapitole 5.1. Tento daňový subjekt vede daňovou evidenci a uplatňuje skutečně vynaložené výdaje. Kromě příjmů ze samostatné činnosti je zaměstnán na základě dohody o provedení práce, u svého zaměstnavatele nemá podepsané prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Dále mu plynou příjmy z nájmu a v roce 2013 měl i ostatní

příjmy z důvodu prodeje majetku vyřazené z podnikání. Pro zjištění dílčího základu daně u příjmů z nájmu uplatňuje skutečně vynaložené náklady. Daňový subjekt žije ve společné domácnosti s jedním nezaopatřeným dítětem, na které uplatňuje daňové zvýhodnění na vyživované dítě.

V roce 2013 vykázal následující příjmy a výdaje:

- příjmy ze závislé činnosti **120.000 Kč**
- úhrn povinného pojistného dle § 6 odst. 13 ZDP **10.800 Kč**
- skutečně sražená záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti **19.620 Kč**
- příjmy z podnikání dle § 7 ZDP činily **236.147 Kč**
- výdaje dle § 7 ZDP vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů činily **249.682 Kč**
- příjmy z kapitálového majetku dle § 8 ZDP **11 Kč**
- příjmy z pronájmu dle § 9 ZDP **1.516.827 Kč**
- výdaje dle § 9 ZDP **704.159 Kč** + odpisy ve výši **864.738 Kč**
- ostatní příjmy dle § 10 ZDP **995.069 Kč**
- výdaje dle § 10 ZDP **260.755 Kč**
- zaplacené penzijní připojištění ve výši **24.000 Kč**

Následující tabulky č. 11 a 12 znázorňují výpočet daně z příjmů fyzických osob v ČR a SRN.

Tab. č. 11: Zdanění příjmů fyzických osob v České republice

Úhrn příjmů dle § 6 ZDP	120.000 Kč
Úhrn povinného pojistného dle § 6 ZDP	10.800 Kč
Dílčí základ daně dle § 6 ZDP	130.800 Kč
Příjmy dle § 7 ZDP	236.147 Kč
Výdaje související s příjmy dle § 7 ZDP	249.682 Kč
Dílčí základ daně dle § 7 ZDP	-13.535 Kč
Dílčí základ daně dle § 8 ZDP	11 Kč
Příjmy dle § 9 ZDP	1.516.827 Kč
Výdaje dle § 9 ZDP (včetně odpisů)	1.568.897 Kč
Dílčí základ daně dle § 9 ZDP	-52.070 Kč
Příjmy dle § 10 ZDP	995.069 Kč
Výdaje dle § 10 ZDP	260.755 Kč
Dílčí základ daně dle § 10 ZDP	734.314 Kč
Úhrn dílčích základů daně	799.520 Kč
Základ daně	799.520 Kč
Nezdanitelná část základu daně (penzijní připojištění)	12.000 Kč
Základ daně snížený o nezdanitelnou část ZD	787.520 Kč
Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	787.500 Kč
Daň dle § 16 ZDP (15 %)	118.125 Kč
Sleva na poplatníka dle § 35ba	24.840 Kč
Daň po uplatnění slev dle § 35ba	93.285 Kč
Daňové zvýhodnění na vyživované dítě (§ 35c)	13.404 Kč
Daň po uplatnění slevy dle § 35c	79.881 Kč
Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti	19.620 Kč
Daňová povinnost	60.261 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 11 ilustruje vypočtenou daň, která podle § 16 ZDP činí 118.125 Kč. Po odečtení slev dle § 35ba, daňového zvýhodnění na vyživované dítě dle § 35c a již zaplacených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti činí celková daňová povinnost 60.261 Kč.

Stejně zadání, uvedené v podkapitole 5.3., bude aplikované i na DPPO v SRN, což dokumentují výpočty v tabulce č. 12.

Tab. č. 12: Zdanění příjmů fyzických osob ve Spolkové republice Německo

Příjmy ze živnosti	236.147 Kč
Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů	249.682 Kč
Dílčí základ daně dle § 15 EStG	-13.535 Kč
Dílčí základ daně dle § 19 EStG	120.000 Kč
Dílčí základ daně dle § 20 EStG	11 Kč
Příjmy z pronájmu	1.516.827 Kč
Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů	1.568.897 Kč
Dílčí základ daně dle § 21 EStG	-52.070 Kč
Ostatní příjmy	995.069 Kč
Výdaje	260.755 Kč
Dílčí základ daně dle § 22 EStG	734.314 Kč
Celkové příjmy	788.720 Kč
Ostatní výdaje (penzijní připojištění)	24.000 Kč
Příjmy ke zdanění	764.720 Kč
Zvýhodnění na vyživované děti (2.184 euro a 1.320 eur)	97.779 Kč
Základ daně	666.941 Kč
Daň z příjmů ²	103.815 Kč
Zaplacené zálohy ze závislé činnosti	19.620 Kč
Daňová povinnost	84.195 Kč
Solidární příspěvek 5,5 %	4.631 Kč
Celková daňová povinnost	88.826 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Provedené výpočty dokumentované v tabulkách č. 11 a 12 prokazují vyšší daňovou povinnost v SRN i vzhledem k několikanásobně vyššímu daňovému zvýhodnění na vyživované děti. Vyšší daňová povinnost je důsledkem progresivity daňové sazby v SRN. Tento daňový subjekt je zařazen do třetího daňového pásma.

² Daň vypočtená dle tab. č. 6, viz podkapitola 4.1.8.

K vyšší daňové povinnosti přispěl i solidární příspěvek v SRN, který je vypočítán z vyměřené daňové povinnosti, ve výši 5,5 %. Jak již bylo v podkapitole 3.1.7. uvedeno, v ČR se připočítává solidární příspěvek k DPFO ve výši 7 % z části základu daně (tvořeného z dílčího základu dle § 6 a 7) přesahující částku 1.242.423 Kč. Ve výše uvedeném příkladu daňový subjekt nedosáhl této částky, proto se u něj neuvažuje solidární zvýšení daně.

Efektivní sazba daně ve výše uvedeném příkladu činí pro ČR 7,54 % a pro SRN 13,32 %.

5.4 Daňové zatížení příjmů rodin

Komparace daňového zatížení příjmů rodin bude provedena na modelovém příkladu.

Daňový subjekt pan Novák žije a podniká na území České republiky. V roce 2013 v daňové evidenci zaznamenal příjmy ve výši 750.000 Kč a výdaje na dosažení, udržení a zjištění příjmů uplatňuje ve skutečné výši 200.000 Kč. Žije ve společné domácnosti s manželkou, která podniká, a ve zdaňovacím období činily její příjmy 70.000 Kč. Výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmů uplatňuje ve skutečné výši 23.000 Kč.

Pro lepší přehlednost nejsou uvažovány žádné nezdanitelné částky ani odpočitatelné položky. V následující tabulce č. 13 je uveden výpočet zadaného příkladu pro ČR.

Tab. č. 13: Výpočet daně z příjmů rodiny žijící v České republice

	p. Novák	pí. Nováková
Příjmy	750.000 Kč	70.000 Kč
Výdaje	200.000 Kč	23.000 Kč
Základ daně	550.000 Kč	47.000 Kč
* sazba daně	15 %	15 %
Daň z příjmů FO	82.500 Kč	7.050 Kč
Sleva na poplatníka	24.840 Kč	24.840 Kč
Daňová povinnost	57.660 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočty v tabulce č. 13 ilustrují daňovou povinnost pana Nováka ve výši 57.660 Kč. Paní Novákové nevznikla daňová povinnost z důvodu vyšší slevy na poplatníka než vypočtená daň.

V ČR není možnost uplatnění společného zdanění manželů. Z tohoto důvodu je každý z manželů povinen podat daňové přiznání sám za sebe. Manželům žijícím ve společné domácnosti je v ČR umožněno převedení části příjmů a výdajů na druhého z manželů na základě spolupracující osoby. Tuto možnost dokumentují výpočty v tabulce č. 14. Pro tento účel je manželka paní Nováková spolupracující osobou pana Nováka, dále jsou platné údaje z výše uvedeného zadání pro výpočty tabulky č. 13.

Tab. č. 14: Výpočet daně z příjmů spolupracujících osob v ČR

	p. Novák (54 %)	pí. Nováková (46 %)
Příjmy	405.000 Kč	415.000 Kč
Výdaje	108.000 Kč	115.000 Kč
Základ daně	297.000 Kč	300.000 Kč
* sazba daně	15 %	15 %
Daň z příjmů FO	44.550 Kč	45.000 Kč
Sleva na poplatníka	24.840 Kč	24.840 Kč
Daňová povinnost	19.710 Kč	20.160 Kč

Zdroj: vlastní výpočty

Při komparaci výpočtu tabulek č. 13 a 14 je možné vyvodit závěr, že manželé podnikající jako spolupracující osoby si optimalizují svoji daňovou povinnost. Zároveň vzniká úspora na zdravotním a sociálním pojištění, jejichž výše se určuje ze základu daně. V modelovém příkladu uvedeném v tabulce č. 13 rodina Novákových zaplatí daň ve výši 57.660 Kč, v tabulce č. 14 činí daňové zatížení rodiny 39.870 Kč. Vzniklá úspora činí 17.790 Kč.

Stejná případová studie bude použita k dokumentaci daňového zatížení rodiny žijící v SRN. Tabulka č. 15 uvádí způsob výpočtu daňové povinnosti každého z manželů zvlášť. V tab. č. 16 je uveden výpočet společného zdanění manželů v SRN.

Tab. č. 15: Výpočet daně z příjmů rodiny žijící ve Spolkové republice Německo

	p. Novák	pí. Nováková
Příjmy	750.000 Kč	70.000 Kč
Výdaje	200.000 Kč	23.000 Kč
Základ daně	550.000 Kč	47.000 Kč
Daň ³	71.325 Kč	0 Kč
Solidární přírážka	3.923 Kč	0 Kč
Daňová povinnost	75.248 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V příkladu uvedeném v tab. č. 15 je pan Novák zařazen do třetího daňového pásma a jeho daňová povinnost činí 75.248 Kč. Paní Nováková svým základem daně spadá do prvního daňového pásma, ze kterého se daň nevyměřuje.

Tab. č. 16: Společné zdanění manželů v SRN

	Celkem	p. Novák (50 %)	pí. Nováková (50 %)
Příjmy	820.000 Kč	410.000 Kč	410.000 Kč
Výdaje	223.000 Kč	111.500 Kč	111.500 Kč
Základ daně	597.000 Kč	298.500 Kč	298.500 Kč
Daň ³	X	10.646 Kč	10.646 Kč
Solidární přírážka	X	586 Kč	586 Kč
Daňová povinnost	X	11.232 Kč	11.232 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Celková daňová povinnost rodiny, dokumentována tabulkou č. 16, činí 22.464 Kč. Vlivem uplatnění společného zdanění manželů bylo u rodiny Novákových žijících v SRN vyčíslena úspora na dani z příjmů FO 52.784 Kč. Jako hlavní důvod této daňové úspory lze určit zařazení do nižšího daňového pásma.

³ Daň vypočtená dle tab. č. 6, viz podkapitola 4.1.8.

Závěr

Cílem bakalářské práce byla komparace DPFO a DPPO v ČR a SRN. Získané teoretické poznatky byly aplikovány na dvě případové studie vycházející z reálné situace a jeden modelový příklad. Na těchto příkladech byla vyčíslena daňová povinnost obou zemí a následné porovnání.

Při porovnání legislativy upravující DPFO a DPPO v ČR a SRN lze vyvodit závěr, kdy německý daňový systém se vyznačuje větší složitostí. Zdaňování příjmů FO a PO je v ČR upravena v jednom společném zákoně, kdežto v SRN je zdanění příjmů PO navíc doplněna samostatným zákonem. V případě důchodových daní v SRN dochází k nepřehlednosti zákona vlivem existence velkého množství odčitatelných položek nebo položek snižujících základ daně.

U DPPO je patrný rozdíl u daňově neuznatelných nákladech, což dokládá první případová studie. Konkrétně se jedná o náklady na reprezentaci, v ČR se jedná o nedaňový náklad v plné výši, naopak v SRN jsou daňově neuznatelné pouze ve výši 30 %. Dalším rozdílem je zaokrouhlování základu daně v ČR na celé tisícikoruny dolů, v SRN se základ daně nezaokrouhluje. I přes vyšší základ daně a daňovou sazbu v České republice je celková daňová povinnost vyšší ve Spolkové republice Německo. Důvodem vyšší daňové povinnosti v SRN je solidární příspěvek a živnostenská daň.

Daň z příjmů fyzických osob v ČR a SRN se liší v několika bodech. V ČR se k příjmům ze závislé činnosti připočítává úhrn pojistného, tyto dvě položky následně tvoří jeden z dílčích základů daně. Naopak v SRN se pojistné nepřipočítává, dílčí základ daně tvoří pouze příjmy ze závislé činnosti. Stejně jako u PO se i u FO v ČR upravuje základ daně zaokrouhlením, a to na celá sta dolů. Velkým rozdílem je sazba daně, která je v ČR jednotná a lineární a v SRN progresivní. Významný rozdíl představují slevy na dani a daňového zvýhodnění na vyživované děti, které jsou v ČR odečítány od vypočtené daně. V SRN je zvýhodnění na vyživované děti odečítáno již od základu daně, tzn. že nabývá podoby nezdanitelné části základu daně. Rozdílný je i výpočet solidárního příspěvku. Solidární příspěvek v ČR je počítán tehdy, je-li základ daně, tvořený pouze dílčím základem daně dle § 6 a 7 ZDP, vyšší než 48násobek průměrné mzdy. Solidární příspěvek v SRN je počítán z vyměřené daňové povinnosti.

Na komparaci daňového zatížení příjmů rodin byl demonstrován způsob optimalizace daňového zatížení. V SRN je umožněno společné zdanění manželů, příjmy a výdaje manželů se rozdělí rovným dílem na polovinu, čímž dojde k zařazení do nižšího daňového pásma a snížení daňové povinnosti. V ČR společné zdanění manželů není umožněno, neboť bylo zrušeno. Daňové subjekty si mohou optimalizovat daňovou povinnost, pokud jeden z nich podniká jako spolupracující osoba. Spolupracující osoby musí žít ve společné domácnosti, na manžela či manželku lze převést až 50 % příjmů a výdajů.

Na základě zjištěných výsledků v této bakalářské práci je možné doporučit některá opatření pro český daňový systém.

Z hlediska daně z příjmů právnických osob je možné doporučit zohlednění nákladů na reprezentaci, zejména náklady spojené s výrobou reklamních předmětů, z části jako daňově uznatelný náklad, v dnešní době jsou tyto náklady stále častější z důvodu propagace.

Doporučením pro DPFO je možnost uplatnění daňového zvýhodnění na vyživované děti pro oba rodiče, v případě rodiče samoživitele pak v dvojnásobné výši, jako je tomu v SRN. Další možností je zavedení společného zdanění manželů pro rodiny s dětmi, což lze považovat za dílčí nástroj státní rodinné politiky. Především v prvních letech života dítěte je jeden z rodičů nucen být doma, z tohoto důvodu nepřispívá do rodinného rozpočtu. Zavedení společného zdanění by umožnilo rozložení daňové povinnosti rodiny.

Jedním navrhovaným opatřením může být i zrušení maximální doby pro uplatnění ztráty jako odčitatelné položky od základu daně.

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Paušální výdaje podle druhů příjmů

Tab. č. 2: Druhy daňových sazeb v České republice

Tab. č. 3: Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob v ČR

Tab. č. 4: Schéma výpočtu daně z příjmů právnických osob v ČR

Tab. č. 5: Procentní sazby a maximální výše částek starobní úlevy

Tab. č. 6: Výpočet daně dle jednotlivých daňových pásem v SRN

Tab. č. 7: Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob v SRN

Tab. č. 8: Schéma výpočtu daně z příjmů právnických osob v SRN

Tab. č. 9: Zdanění příjmů právnických osob v České republice

Tab. č. 10: Zdanění příjmů právnických osob ve Spolkové republice Německo

Tab. č. 11: Zdanění příjmů fyzických osob v České republice

Tab. č. 12: Zdanění příjmů fyzických osob ve Spolkové republice Německo

Tab. č. 13: Výpočet daně z příjmů rodiny žijící v České republice

Tab. č. 14: Výpočet daně z příjmů spolupracujících osob v ČR

Tab. č. 15: Výpočet daně z příjmů rodiny žijící ve Spolkové republice Německo

Tab. č. 16: Společné zdanění manželů v SRN

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Druhy daňových sazeb

Obr. č. 2: Schéma daňové soustavy v České republice

Obr. č. 3: Výnosy daní za rok 2013 v mld. Kč

Obr. č. 4: Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob v letech 1999 - 2014

Obr. č. 5: Rozdělení příjmů v SRN

Obr. č. 6: Logo společnosti Jikellstav s.r.o.

Seznam použitých zkratk

a.s.	akciová společnost
atd.	a tak dále
č.	číslo
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
EStG	Einkommensteuergesetz
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
k.s.	komanditní společnost
KStG	Körperschaftsteuergesetz
max.	maximálně
mld.	miliarda
např.	například
obr.	obrázek
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development (organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
OSN	Organizace spojených národů
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PO	právnícká osoba
Sb.	sbírka
SRN	Spolková republika Německo
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
s.p.	státní podnik
tab.	tabulka

tis.	tisíce
tj.	to je
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaně
ZD	základ daně
ZDP	zákon o dani z příjmů

Seznam použité literatury

Odborné publikace

- [1] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8
- [2] KUBÁTOVÁ, Květa; VÍTEK, Leoš. . *Daňová politika : Teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Codex, 1997. 259 s., gr., tb., rejstř., bibl. ISBN 80-85963-23-X
- [3] LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňové systémy v globálním světě*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007. 271 s. ISBN 978-80-7357-320-1
- [4] MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony: Úplná znění platná k 1.1.2014*. 23. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2014, 272 s. ISBN 978-80-247-5171-9
- [5] PAVLÁSEK, Vlastimil a HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance a daně v České republice*. 2., přeprac. vyd. Plzeň: Nava, 2011. 182 s. ISBN 978-80-7211-395-8
- [6] PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005. 527 s. ISBN 80-7357-049-1
- [7] SAMUELSON, Paul Anthony, NORDHAUS, William D. a MEJSTRŮK, Michal, ed. *Ekonomie*. 2. vyd. Praha: Svoboda, 1995. xi, 1011 s. ISBN 80-205-0494-X
- [8] SICHERER, Von Klaus von. *Einkommensteuer*. 3.aktualiz. vyd. Mnichov:Oldenbourg, 2004, 301 s. ISBN 34-865-7659-3
- [9] STEJSKAL, Jan. *Daňová teorie a politika I. díl*. 1. vydání. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2008, 71 s. ISBN 978-80-7395-097-2
- [10] ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU a Chorvatska, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD, odraz ekonomické krize v daňové politice EU*. 5., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Linde, 2012. 400 s. ISBN 978-80-7201-881-9
- [11] ŠIROKÝ, Jan. *Daňová teorie: s praktickou aplikací*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2003. 249 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-413-9
- [12] TOMÁŠKOVÁ, Eva. *Veřejné finance*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 115 s. ISBN 80-210-4177-3

[13] VANČUROVÁ, Alena a LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2010*. 10., aktualiz. vyd. V Praze: VOX, 2010. 355 s. Ekonomie. ISBN 978-80-86324-86-9

Legislativa

[14] *Einkommensteuer*, Steuergesetze 2013. Mnichov, C.H.Beck, 2013, 1429s. ISBN978-3-406-64876-2

[15] *Gewerbsteuergesetz*, Steuergesetze 2013. Mnichov, C.H.Beck, 2013, 1429s. ISBN978-3-406-64876-2

[16] *Körperschaftsteuergesetz*, Steuergesetze 2013. Mnichov, C.H.Beck, 2013, 1429s. ISBN978-3-406-64876-2

[17] *Lohnsteuer-Durchführungsverordnung*, Steuergesetze 2013. Mnichov, C.H.Beck, 2013, 1429s. ISBN978-3-406-64876-2

[18] *Solidaritätszuschlaggesetz*, Steuergesetze 2013. Mnichov, C.H.Beck, 2013, 1429s. ISBN 978-3-406-64876-2

Internetové zdroje

[19] Daňový systém v Německu. *Finance.cz* [online]. [cit. 2014-04-23]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-v-cr-a-v-eu/dane-v-eu/dane-v-nemecku/>

[20] Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob. *Účetní kavárna* [online]. 2014 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-pravnicky-ch-osob/>

[21] Výsledek hospodaření. *Unium.cz* [online]. 2011 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: <http://www.unium.cz/materialy/0/0/vysledek-hospodareni-struktura-vypocet-zakladu-dane-z-p-m26000-p1.html>

[22] Zdaňování společnosti v Evropské unii: Německo (15. část). *Daňáři online: portál daňových poradců a profesionálů* [online]. 2010 [cit. 2014-04-23]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d26003v34365-zdanovani-spolecnosti-v-evropske-unii/>

[23] Daň z příjmů právnických osob. *Finance.cz* [online]. [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-z-prijmu/dan-z-prijmu-pravnicky-ch-osob/>

- [24] Daňová statistika: Zpráva o činnosti Finanční správy ČR a Celní správy ČR za rok 2013. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2014 [cit. 2014-08-10]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/dane/danova-statistika>
- [25] Zdaňování společností ve Velké Británii. SKALICKÁ, Hana. *Daňáři online: portál daňových poradců a profesionálů* [online]. 2011 [cit. 2014-08-18]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d34810v44427-zdanovani-spolecnosti-ve-velke-britanii/>
- [26] Public Finance. BASTABLE, Charles F. *Library economics and liberty* [online]. 1917 [cit. 2014-04-18]. Dostupné z: <http://www.econlib.org/library/Bastable/bastbPF14.html#Bk.III,Ch.I>
- [27] Jikellstav, s.r.o. *Firmy.cz* [online]. [cit. 2014-04-18]. Dostupné z: <http://www.firmy.cz/detail/2650885-jikellstav-beharov.html>

Seznam příloh

Příloha A: Výkaz zisku a ztráty společnosti Jikellstav s.r.o. za rok 2013

Příloha A: Výkaz zisku a ztráty společnosti Jikellstav s.r.o. za rok 2013

Minimální závazný výčet informací
podle vyhlášky 500/2002 Sb

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ve zjednodušeném rozsahu ke dni 31.12.2013 (v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název
JIKELLSTAV s.r.o.
Sídlo nebo bydliště účetní
jednotky a místo podnikání
liši-li se od bydliště
Běhařov 72
Janovice nad Úhlavou
340 21

IČ

29113679

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
II.	Výkony	004	10.874	8.206
B.	Výkonová spotřeba	005	10.140	7.814
+	Přidaná hodnota	006	734	392
C.	Osobní náklady	007	437	282
D.	Dané a poplatky	008	19	3
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	009	72	0
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	010	0	29
IV.	Ostatní provozní výnosy	013	3	11
H.	Ostatní provozní náklady	014	52	12
*	Provozní výsledek hospodaření	017	158	135
XI.	Ostatní finanční výnosy	028	4	0
O.	Ostatní finanční náklady	029	5	5
*	Finanční výsledek hospodaření	032	-2	-5
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	033	32	26
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	034	125	104
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	040	125	104
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	041	157	130

BENEDIKTOVÁ, Kristýna. Zdanění příjmů fyzických a právnických osob v České republice a Spolkové republice Německo. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická Západočeská univerzita v Plzni, 57 s., 2014.

Klíčová slova: Česká republika, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, daňová povinnost, poplatník, Spolková republika Německo

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na porovnání důchodových daní v České Republice a Spolkové republice Německo. V práci jsou nejdříve zkoumány základní daňové pojmy, dále je zmíněno třídění a funkce daní. Následně jsou blíže představeny daně z příjmů fyzických a právnických osob v České republice a Spolkové republice Německo. Informace obsažené v teoretické části jsou v praktické části aplikovány na dva příklady z praxe a jeden modelový příklad, je proveden výpočet daně z příjmů fyzických a právnických osob. Komparace těchto příkladů umožnila vyčíslení rozdílů ve zdanění. Následuje doporučení pro daňový systém České republiky.

BENEDIKTOVA, Kristyna. Income Taxation of Natural Persons and Legal Entities in the Czech Republic and the Federal Republic of Germany. Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics University of West Bohemia in Pilsen, 57 p., 2014.

Key words: the Czech Republic, income tax natural persons, income tax legal entities, tax obligations, taxpayer, the Federal Republic of Germany

ABSTRACT

This bachelor thesis is focused on the comparison of the income taxes in the Czech Republic and the Federal Republic of Germany. At first the basic tax concepts are analyzed, afterwards classification and tax functions are mentioned. Subsequently, the income tax of individual and legal persons in the Czech Republic and in the Federal Republic of Germany are introduced. This knowledge is applied in the next part of the thesis to two examples from the professional experience and to a model example. Comparison of these examples allows the quantification of differences in taxation. In the last chapter the conclusions and recommendations in terms of income taxes are formulated.